

polni sloge, da jim ni več kluba treba. V resnici, prav je, če se jim posmehuje nemška in druga nam sovražna gospôda. — Pri prošnji vodje dež. kmetijske šole na Grmu, naj mu dež. zbor dovoli priboljška ali kakor se temu pravi, »remuneracije« 500 gld. Človek jo privošči rad marljivemu vodji, primanjkljaj bôde pa pač v oči pri vsakem gospodarstvu.

Primorsko. Več let je v Gorici prepir za voljo starega pokopališča, sedaj se na njem pozida cerkev, ki vsprejema do 2000 ljudij. — »Nova Soča« je doslej mežikala liberalcem in ker ne mara več tega, ima pa sedaj z njimi sitne pa malo vredne prepire.

Tržaško. Mestni zastop v Trstu čuti, da še ima premalo uradnikov, ki dobé visoko plačo; misli pač tako spraviti še več »vročih« Lahov do boljšega kruha. Očitno je, da s tem ne odpravi primanjkljaja, ki ga kaže vsako leto proračun za potrebe mesta. — Javna skladišča t. j. hiše, v katerih se kopiči razno blago, kar ga je na odajo, so neki mestu bolj na škodo, kakor na korist.

Istersko. V deželnem zboru imajo laški poslanci večino in vsled tega ne volijo hrv. poslancev v noben odsek. Podobni so torej čisto nemški gospôdi v Koroškem dež. zboru.

Hrvaško. Na Reki sta se sprla Hrvat dr. Barčić in Madjar Schoedel ter sta se bila v dvojni. Kroglja je zadela dr. Barčića in mu je izpihnila luč življenja. Kedaj bode že vendar konec teh »gosposkih pobojev!«

Ogersko. Kakor je znano, ne mara grof Apponyi in njegova stranka več duvalizma ter dela na »osebno unijo«, to je, da postane ogerska država čisto za-se in ima z našo državo le še tistega vladarja, toda on naj bode pri nas cesar, pri Ogrih pa samo kralj! Upamo, da ne pride do tega in tudi večini Madjarov nič ne ugaja, vsaj še ne doslej.

Vnanje države.

Rim. Višja katoliška gospôda rada prosi, ako je kdo izmed njih nevarno bolan, sv. očeta Leona XIII. za papežev blagoslov; tako o svojem času nadvojvoda Franc Salvator in sedaj žena c. kr. poslanika v Rimu, grofinja Kuefstein.

Italijansko. V državnem zboru v Rimu bi nekaj gospôde rado znižalo carino na vino in sicer iz tega namena, da ga znižajo tudi druge, izlasti naša država na laško vino. Doslej pa še neki vendar-le ni mogoče, da se carina zniža; v tem oziru nič ne dene, če ostane na obeh straneh pri stari.

Francosko. Hude čase ima sedaj predsednik republike, Sadi-Carnot, kajti možu preseda vedna vojska zoper katoliško cerkev ali kar je pravih republikancev, le-ti se živé prav iz te vojske in vsa modrost leži pri njih v psovanji na sv. cerkev. — V neki vojašnici v Parizu je razpočila patrona iz dinamita in je napravila veliko strahú, na zidovji pa le malo škode, vendar pa je znamenje, da se nevarnost bliža.

Angleško. Blizo v vseh rudnikih so rudarji odrekli delo in njih število znaša neki do 300.000 glav. Ali bodo s tem kaj dosegli? Težko, kajti vlada pazi ostro na-nje in brez nje je zaslonj pričakovati vzboljšanja za delavce.

Nemško. Cesar Viljem II. je zbolel, vendar pa ne tako, da je bolezen nevarna. — Vojvodi Cumberland, sinu pok. kralja Hannoveranskega, izplačuje poslej nemška država obresti od premoženja, katero si je ona prisvojila v zadnji vojski — po tisti pravici, ki se ji pravi »sila.« — Umrl je veliki vojvoda Hessena, naslednik mu je sin, Ernest Ludvik. Oče je bil v rokah liberalcev.

Rusko. Grof Tolstoj je sloveč pisatelj; toda ruski vladi se dozdeva, da mala preveč »na črno« in vsled tega gleda ostro na njegove spise. Sedaj je govornica, da

so grofa celo zaprli. Kaj pa je resnice na tem, izve se le težko iz dalnje Rusije le-sem, »v našo grabo«.

Srbsko. Prejšnji metropolit v Belem Gradu, Teodozij je umrl; on je odločil svoje dni, da sme kralj Milan dati slovo svoji ženi, kraljici Nataliji. Njegovo ime ostane pač v zgodovini, toda ne v »blagem spominu«.

Tursko. Sultan je našel v zadnjem trenutji »dla-ko« v pismu, v katerem imenuje novega vladarja v Egiptu ter noče podpisati pisma, češ, da se daje praveč pravič khedivu. Ni pa dvoma, da nazadnje vendar-le podpiše, saj ni mogoče, da še dobi kedaj sultan vlado v Egiptu nazaj, v svoje roke.

Afrika. Kardinal Lavigerie v Algiersu, znani bojnik za prostost sužnje, ima brž največjo škofijo sveta, kajti njemu stojé stiri pomožni škofje na strani. S tem pa ne rečemo, da ima njegova škofija največ katoliških prebivalcev; teh je le malo, toda raztreseni so po širokem svetu.

Amerika. Razstava v Chicagu bode čez vse velika, ako jo sodimo po državah, iz katerih pride blago na razstavo. Kolikor se sodi, pošlje ga blizo vsaka država iz stare Evrope in se ve, da tudi vse iz novega sveta.

Za poduk in kratek čas.

Kako se je nemškutar izpreobrnil.

(Prizor iz kmečkega življenja. Napisal J. Sattler.)

(Dalje.)

Lipe. Ljubi oče, vi veste, da se vam nisem nikdar upiral. Četrta zapoved mi je bila vedno sveta; v tej stvari pa vas ne morem ubogati; Micko, ali pa nobene!

Križan. Zakaj bi si ne vzel Gabrove Dore? Ona dobi lep vinograd in še kaj denarja.

Lipe. Ne morem. Dora in njen oče sta nemškutarja; takih pa ne maram. Zato imam Micko tako rad, ker je pridna Slovenka....

Lena. In pametna je, da malo takih, lepo doto bo tudi imela.

Križan. (Vdari jezno z ного ob tla.) Hudir, ti si mi pokvarila fanta! Zato sta si vedno naročevala tiste Merkurjeve knjige? Ko bi jaz vedel, kam to pride, izbil bi vama že davno to neumnost iz glave; s knjigami bi pa zakuril v peči.

Lena. Prosim te lepo, mož, ne govori tako! Ko bi ti čital slovenske knjige in poslušal razumne ljudi, ne pa sovražnikov naših, mislil bi celo drugače. Vedel bi, da to ni neumnost, če ljubiš tisti jezik, katerega so te mati učili, v katerem moliš in katerega poslušáš v cerkvi.

Križan. To so čenče babje, s katerimi hočeš kaliti domači mir.

Lena. Ti veš, da ti nisem nikoli oponašala tvojega nemškutarstva. Ogibala sem se vedno vsake prilike, ki bi utegnila le količkaj napraviti svajo v hiši. Ljudje so se nam posmehovali in kazali na nas, češ, glejte nemškutarje! Bolelo je naju to z Lipetom; vendar sva molčala zaradi ljubega miru. Molila sva in upala, da boš sam spoznal še svojo lepoto.

Križan. Spoznal sem davno že, da ni treba teh novotarj, katere so si izmislili slovenski bedaki.

Lena. Izmislil si tega nihče ni. Ljubezen do mile domovine gorela je vedno v človeškem srcu; prižgal nam jo je Bog sam. Nasprotniki naši bi jo, se ve, da

radi ugasili, pa je ne bodo; plamti od leta do leta bolj žarno.

Križan. (Togotno.) Ne blebeči mi toliko; to je nespametno govorjenje!

Lena. Ni nespametno, ne! Nespameten in hudoben je pač tisti človek, ki tolče povsod in brez potrebe svojo ubogo nemščino, materni jezik pa zaničuje. Tako mi pravi razum, če tudi sem slaba ženska...

Lipe. In tako misli dandanes ves pošten svet. Glejte, oče, koliko se je izpremenilo od mladosti vaše! Za mladih vaših let slovenski kmet ni znal, da mora vsak človek svoj jezik ljubiti in spoštovati, drugače ni vreden, da je na svetu. Tedaj naš jezik ni imel nobene pravice; nemškutarilo se je v šoli in pri gosposki. Slovenec se je začel sranovati svojega jezika, ker je videl, da se potiska v kot. Vrhu tega pa se je bal gospóde iz onih časov, ko je še tlaka pela. Zdaj je pa vse drugače. Mi imamo v našem cesarstvu ravno tiste pravice, kakor drugi naródi; naš jezik velja ravno toliko, kakor vsak drugi. Slovenec se je zavedel teh pravic; zato pa hoče biti gospod na svojih tleh, ne hlapec. V tem nas ne bode nihče oviral, ne »šüdmark«, ne »šulverein« in ne nemškutarji, če tudi počijo od jeze.

Križan. Zdaj pa imam že dosti tega. Tvojih naukov ne potrebujem. Misliš-li, da se bom izpreobrnil na stare dni in šel med kočarje? Sram bi me bilo. Ali ne vidiš, da imamo mi najlepše hiše in najboljše kmetije?

Lipe. Oče, vi se varate. Ni res, da bi narodnjaki bili sami kočarji in pastirji. Povejte mi, kdo je v naši župniji imovitejši od Brdnika? Sicer pa dobro veste, kako globoko tičijo nemškutarji v dolgéh. Njih lepe hiše so le pobeljeni grobovi. Zunaj lepe, znotraj gnjile.

Križan. Vendar mi več veljamo, kakor Brdnik in vsi vaši kočarji vkup. Koga spoštuje nemška gospóda? Kam zahaja najrajši? Ali ne k nam? Nas pozdravljajo; nas časté na ulici in po uradih. Nas povsod prezirajo; z vami neče nikdo govoriti. Gospóda piše vse nemški; celo po vaséh vidiš le nemške napise.

Lipe. Žal Bog, da je dozdaj tako bilo; zakrivili so to iz večine nemškutarji. Marsikaj bi se že davno obrnilo na bolje, ko bi bili vsi iskreni narodnjaki...

Lena. In ko bi ne imeli med seboj takšnih ljudij, ki zaničujejo samega sebe, ki služijo tuji sebičnosti in pljuvajo v svojo skledo. Oh kako je to žalostno in sramotno! Ti ljudje so podobni izpridenemu sinu, ki tepta svojo mater in jo surovo suva čez prag.

Križan. (Jezno.) Si že zopet začela prazno slamo mlatiti? Jaz ostanem pri tem; nemščina nam je potrebna. (Dalje prih.)

Smešnica. Fijakarju sterc si kedaj konj nogo in on se hitro pelje po živinozdravnika, ali ne najde ga doma, da-si ga že v tretje išče. Nazadnje pa pride zdravnik vendar-le gledat konja, toda ni mu bilo več pomoči. »Konja«, reče tedaj možu, »konja dajte h konjedercu in meni gre za pot 50 kr.« »Tako?« zategne fijakar, »za eno pot tedaj gre Vam 50 kr., meni pa po takem za tri 1 gld. 50 kr., če mi torej daste en gld., pa sva si bot.«

Razne stvari.

(Imenovanje.) Gosp. Anton Frass, pristav c. kr. okr. sodnije v Celovci, pride za sodnika c. kr. okr. sodnije v Kozjem.

(»Beseda.«) Slov. čitalnica v Mariboru priredi svojim udom v soboto, dne 19. marcija »besedo« t. j. veselico s petjem in igro »Klobuk«. Kdor ni ud čital-

nice, lahko se pridruži znani rodbini, ako ga predstavi ona odbóru za »gosta«.

(»Hranilnica in posojilnica v Spodnjem Dravogradu«) ima svoj letni občni zbor dne 27. sušca 1892 ob treh popoldne v gostilni »pri Rabiču«. Vspored: 1. Pregled računa za leto 1891. 2. Volitev novega odbora in 3. Razni nasveti. K obilni udeležbi vabi

Odbor. (Obrestna tabelica) za slovenske posojilnice, po kateri se praktično in natančno računajo obresti na 4, 4¹/₂, 5, 5¹/₂ % od enega dne do 6 mesecev — od enega goldinarja — sestavlja g. P. Simon, revisor slov. Posojilnic — dobi se po nizki ceni v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

(Zdravništvo.) Da ni zdravnikov na deželi, vemo, ali kako jih tje dobimo? To vprašanje namerava rešiti štajarski deželni zbor po postavi, ki jo pripravlja, ali z njo mu ne hodi nič kaj dobro. Gola postava tudi ne pomaga veliko.

(Imenovanje.) Poročnik v c. kr. rezervi, g. dr. Janko Babnik, pristav c. kr. okr. sodnije v Logatci, je imenovan za nadporočnika-avditorja.

(Deželna gimnazija) na Ptuji je, kakor se kaže, šola za ponemčevanje naših mladeničev, ali vsaj deželni odbor v Gradci jo dela za tako ponemčevalnico. Našim gg. poslancem priporočamo pa to gimnazijo še posebej, kajti njej je bil »oče« Miha Herman, prvi slov. poslanec v deželnem zboru. Da bode iz nje kedaj ponemčevalnica, tega pač on ni mislil nikoli.

(Zaroka.) Grofica Marija Waideck, hči pok. nadvojvode Henrika, zaročila se je z vojvodo della Grazia. Tega rodbina živi na graščini Brunnsee na slov.-nemški meji, ne daleč od Maribora.

(Ljudskih sol) imamo v naši deželi, na Štajarskem 555 nemških, 201 slovenskih in 45 mešanih. Celi dan se podučuje na 639 šolah, na 104 pa pol dneva in na 58 nekaj časa celi dan, nekaj pa le pol dneva. Ne znamo, ali so všteli med nje tudi šole, ki jih vzdržuje šulverein. Za-nje velja nek posebna postava.

(Slovstvo.) Gospod T. Turkuš, profesor na višji realki v Gradci, izdaje »Črno Goro«, povest o cerkvi Matere božje pri Ptuji in jo posvečuje mil. knezoškofu dr. Mih. Napotniku. Zvezček stane s pošto vred 20 kr. in se naročuje pri njem: Gradee, Lessingstrasse 22.

(Ošpice) razsajajo v Ormoškem okraji in so vsled tega zapri ljudske šole v Ormoži, pri Veliki nedelji in pri Sv. Miklavžu. Otroci tudi mrjé vsled te bolezni.

(Influenca) zglasila se je v zadnjem času po vaséh doli od Ormoža. Loti se »ne bodi je treba« veliko ljudij, ali ne sliši se, da bi doslej bila koga spravila pod grudo.

(Nov patron.) Deželni glavar v Celovci, g. dr. Erwein, pripisuje nemškemu šulvereinu inenitno službo »patrona« ali varuha avstrijskih Nemcev in razni deželni zbori plačujejo mu v resnici na leto večjo ali manjšo mezdo, tako spodnjeavstrijski 2000 gld. in tudi štajarski enako.

(Na vešala) obsodili so potepuha Ivana Kušter, doma iz Mal. Bišča na Hrvaškem. Nesrečni fanté je tirjal od očeta novo oblačilo, ali ker mu ga ta ni mogel kupiti, ustrelil je nesrečni sin na-nj, da se je pri priči oče zgrudil mrtev na tla.

(Izselitev) v Ameriko je vabljava in se tje posebno iz Hrvaškega seli veliko ljudij, najbolj mladih. Te dni pa so prišli dva na Zidanem mostu in ju izročili okr. sodnji v Laškem trgu. Mladenica bi se bila rada odtegnila »beli suknji«.

(Žganjepivcem.) V nekem gradu blizu mesta Königsberga na Pruskem pretakali so žganje iz velikega soda. Goščo potočijo v vedrico in postavijo na kraj